

התם — בשאינו מיוחד למדה.

הכא — מיוחד למדה.

דרבנן אדרבנן נמי לא קשיא:

התם — קא עביד כדעבדין בחול.

הכא שבא הלוקח עם כלי מדידה ואומר מלא לי כלי זה — לא קא עביד כדעבדין בחול, שאין דרך הקונים לבוא עם כלי מדידה אל המוכר, אלא זה דרך של המלוים איש מאת רעהו בלבד.

היות דעבדי אינשי שמנהג אנשים הוא המקרבי המרא שנותנים יין חינם לחבריהם במנא דכילא, בכלי של מידה, ושתו.

שנינו במשנה: מעשה באבא שאול בן בטנית.

תנא: אף בחול מועד היה עושה כן, שהיה ממלא את המידות מבערב, מפני בטול בית המדרש, שהיו חכם גדול והיו שואלים אותו שאלות בהלכה, ולא רצה לבזבז זמנו ביום כדי להמתין עד שיגמר הקצף בשעת המזיגה לקונים.

תנו רבנן: הוא כנס שלש מאות גרבי יין מברורי המדות, שחישב שהרויח כך במשך הזמן מחמת הקצף בשעת המדידה. וחבריו כנסו שלש מאות גרבי שמן ממצוי המדות, שמזגו שמן, ונשאר בידם מחמת שלא התמצה השמן לגמרי אל כלי הקונים.

והביאום לפני הגזברים לירושלים למסרם להקדש לפי שלא רצו להנות מממון שאינו שלהם.

אמרו להם גזברי ההקדש: אי אתם זקוקים לכך, היות והקונים מוחלים לכם.

אמרו להם: אף אנו אין רצוננו בכך.

אמרו להם: הואיל והחמרתם על עצמכם — עשו מהם צרכי רבים.

דתנא: גזל ואינו יודע למי גזל — יעשה בהם צרכי רבים.

מאי נינהו? — אמר רב חסדא: בורות שיחין ומערות לשתיית מים.

אדבריה טייל רב חסדא והנהיגו לרבנא עוקבא, במבואות העיר, ודרש: לא ימדוד אדם שעורים ויתן לפני בהמתו ביום טוב.

אבל קודר הוא בכלי מדידה קב או קבים בתוך השעורים, ונותן לפני בהמתו, ואינו חושש.

והנחתום מודד תבלין ונותן לתוך קדרתו — כדי שלא יקדיח תבשילו.

אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב: מודדת אשה קמח ביום טוב ונותנת לתוך עיסתה, כדי שתטול חלה בעין יפה. כי אם לא תדע את שיעור העיסה היא תקמץ בנתינת החלה, לפי שתשער שמידתה של העיסה היא יותר מצומצמת.

ושמואל אמר: אסור למדוד.

ופרכינן: והא תנא דבי שמואל מותר למדוד!